

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXCIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

admittendum est et, quod contra Magnanos inquisi-
 tomprehensis in inquisi-
 ti nati temporis
 de anno 1491
 ta: Et quibus
 descendentes
 non dicuntur
 ratificatione, que
 in l. fi. C. ad ma-
 ob. in princ. ff. de
 non possunt dici
 in consi. 226. & in
 de Magnanis
 em fuisse contra-
 i, ac etiam ob
 aliterius, ff. de
 Baldum in l. magna-
 & committen. stipu-
 um, que habentur
 le acq. poss. ff. de
 t, tamen proprie
 e effectum pena,
 facta illis notifica-
 quo de pena, & de
 Alex. in l. item veni-

S Y M M A E.

admittendum est et, quod contra Magnanos inquisi-
 tomprehensis in inquisi-
 ti nati temporis
 de anno 1491
 ta: Et quibus
 descendentes
 non dicuntur
 ratificatione, que
 in l. fi. C. ad ma-
 ob. in princ. ff. de
 non possunt dici
 in consi. 226. & in
 de Magnanis
 em fuisse contra-
 i, ac etiam ob
 aliterius, ff. de
 Baldum in l. magna-
 & committen. stipu-
 um, que habentur
 le acq. poss. ff. de
 t, tamen proprie
 e effectum pena,
 facta illis notifica-
 quo de pena, & de
 Alex. in l. item veni-

EPITOME.

aut tregua facta iter aliquos et pro absentibus
 ea nominatis, pro quibus notarius fuit stipula-
 tio, in quo de iure contra-
 a, nam stare humiliter
 iniqua intelligitur
 offensionem fuisse
 ne noui in suis proce-
 iniqua, tunc nullo mo-
 omnia dici potest
 intrarium induci in
 tolleretur, quod non
 & iure, l. i. C. unde

CONSILIVM CXCIX.

Xis, que mihi in facto proponuntur, con-
 cludendum esse videretur male, & iniuste
 pro parte ser Valeriani, eiusque fideiusso-
 rum fuisse appellatum, ac bene, & iuste
 appellatum ad fauorem cameræ, & heredum Ioan-
 nis, nam de homicidio commissio in persona

per Thomasinu constat ex pluribus urgēssimis con-
 clucturis, atq; indubitatis iudiciis, quæ etiam in cau-
 sa criminali ad condemnandum sufficiunt, ut in l. fi.
 C. de proba. ubi non refert, an crimen probetur ido-
 neis testibus, uel apertissimis documentis, uel indi-
 ciis ad probationem indubitatis, & luce clarioribus:
 Et inditium indubitatum est, nā per plures testes pro-
 batur, quod eo tempore, quo Ioannes fuit occisus, in lo-
 co homicidii uisus fuit Thomasinus cū ense in ma-
 nu euaginato, ex quo inferri, & præsumi potest ipsum
 percussisse Ioannem, propterea quia illius fuerat ini-
 micus, quæ inimicitia qualitas etiā post treguam fa-
 ctā durare dicitur, atq; præsumitur, arg. tex. cū gl. in
 c. i. de tregua, & pace: Et ad propositū facit id, quod uo-
 luit Pau. de Cast. in d. l. fi. quod indubitatum inditium
 dicitur, quando aliquis occisus in domo repertus ē,
 nec aliquis testis est, qui illum occidi uiderit, sed be-
 nē ad sunt testes, qui uiderūt quēdā ex illa domo exire
 cū gladio euaginato, & sanguinolēto, qui hominis
 occisū erat inimicus, & ita tenuit quādo doctor Bono-
 niensis disputando, ut refert Io. And. in addi. ad Spe.
 in tit. de pba. §. uidentū restat, & Bar. in l. 2. ff. de fur.
 Bal. in l. neg. natales, col. 1. C. de proba. Et si hoc dici-
 mus, quādo solū probatur, quod aliquis fuerit uisus in
 loco homicidii cū gladio euaginato, nullusq; uide-
 rit ipsum occidi secundū Paulum in d. l. fi. ergo hoc
 magis erit dicendū, quando etiā sint testes, qui de ip-
 so homicidio, & de actu propinquo donat, ut in-
 fertur ex uerbis Paul. ibi. Sed in casu nostro ultra quā
 p plures testes fuerit probatū, ipsum Thomasinu fuisse
 se uisum in loco homicidii cum ense denudato, fuit
 etiā per unū testē probatū, Thomasinum interfecisse,
 seu percussisse Ioannē, & per alium testē, Thoma-
 sinu vulnerasse cadaver ipsius Ioannis, ergo &c. Præ-
 terea si hoc dicimus, quando agitur de crimine
 criminaliter ad penā mortis, ut uolūt Paul. Bart. & alii
 supra allegati, ergo hoc magis dicendū est in causa,
 in qua pena pecuniaria est imponēda, in qua nō tam
 exacta probatio requiritur, secundū Pau. Cast. & alios

in d. l. fi. ¶ Secundo pro hac parte facit dictum Pau-
 li Castren. in l. bonorum, ff. rem ratā habe. in 2. col.
 in uersū. & ista faciunt ad quōdē, qui dixit, quod inter ali-
 quos facta fuit pax pro se, affinis, & adherentibus
 cum promissione de nō offendēdo sub pena, & an-
 te, quā adherentes ratificarent, fuerunt ab una parte of-
 fensi, deinde ratificauerunt: dicit Pau. ibi, quod offendens
 penā incurrit, pacēq; fregisse censetur, quāuis ante
 ratificationē factam offenderit, quoniam nihil inno-
 uari debebat pendēte potestate, & facultate ratificā-
 di: Sed in casu, de quo agitur, Ioannes, qui ex p̄sē, &
 nominatim fuit in instrumēto treguæ cōprehensus,
 & quē ser Valerianus pro se, & eius filiis, nepotibus,
 & cōsanguineis usq; ad quartū gradū promisit non
 offendere, nec ab aliquo ex prædictis offendi, pendē-
 te potestate, & facultate ratificandi fuit offensus, &
 occisus à Thomasio filio dicti ser Valeriani, ergo
 tregua rupta dicitur, & consequēter per heredes ip-
 sius Ioannis ad penā contra ser Valerianum, eiusq;
 fideiussores agi potuit. ¶ Quibus tamen non aduer-
 santibus, contrarium de iure uerius esse arbitror, &
 concludo benē, & iuste fuisse appellatum pro parte
 dicti ser Valeriani, & suorum fideiusso-
 rum contra ipsos lata, & malē, ac iniuste fuisse iudica-
 tum ad fauorem heredum dicti Ioannis: totaq; hu-
 ius conclusionis difficultas consistit in cognoscēdo,
 an ad hoc, ut Ioanni, aliisq; denominatis, & com-
 prehensis in instrumēto treguæ dicatur ius acqui-
 sū, & tale, quod ipsis, uel eorum heredibus potuerit cō-
 petere ius agendi ad penam in casu quo essent of-
 fensi ante ratificationem ab eis factam, ex quo tenet

pore factæ treguæ nõ erãt pſentes, & p iſſis abſentibus notarius iuerat ſtipulatus: Et quamuis ex uerbis Pauli Caſt. in d. l. bonorũ uideat inferri, q̄ ſic, tñ ueritas ſe habet in cõtrarium, q̄ nõ dicatur ius agẽdi acquiſitũ, niſi ſequuta ratificatione, & ideõ ſi antea cõtigerit ipſos offendendi, nõ poſſunt ipſi, uel eorum here des ad penam promiſſam agere: quoniam hæc eſt regula firma, & certa, ſq̄ abſenti ex 3̄ctũ, & ſtipulatione alterius, qui etiã nomine abſentis contraxit, non poteſt actio acquiri, niſi abſentis ratificatione ſequuta ad tradita p Ale. poſt Bar. in l. ſi mihi, & titio, col. 5. ff. de uerb. oblig. Bal. in l. multum, C. ſi quis alteri, uel ſibi, in l. ad officiũ, circa ſi. C. communi diuid. & in l. ſi patruus, ibiq; Salic. C. communia, utriuſq; iud. Bar. in l. qui mihi, col. 1. ff. de donatio. & in l. ſi is, qui pro emptore, col. 5. ff. de uſucapio. Pau. Caſtren. in l. fideiuſſores, in ſi. ff. de negotiis geſtis, Ale. in l. quod meo, in prin. & in l. communis, ibiq; gl. & Bart. ff. de acqui. poſſeſ. & in conſi. 40. in ſi. in 5. uol. l. fundus ille, ff. de contrahen. empt. & in terminis noſtris hoc uoluit Bar. in l. ſi uxor, §. ſi q̄ uxorẽ, ff. de adult. no. in l. abſentis, C. ſi cert. petã. Et dicit Bart. in l. nec ei, §. eorũ, ff. de adoptio. q̄ ſi notarius fuerit noſe alicuius ſtipulatus, illi non acquiritur, niſi ſibi acquiri uoluerit, & faciũt no. p Bart. in l. fundum, cum mihi uõderes, ff. de actio. empt. & Bal. in d. l. ſi abſentis inquit, q̄ ſi tabellio tanquã publica pſona p alio ſtipulatur, illo nõ habente ratum, neq; tabellio, nec ille, cuius nomine fuit ſtipulatus, agit. Poſſent & alia plura adduci ad probandum hoc eſſe uerũ, q̄ ex ſtipulatione notarii, ſeu alterius facta nomine alterius nõ acquiritur actio illi, cuius noſe fuit facta ſtipulatio, niſi eo habẽ

4 te ratũ, ſetiã ſi iuramentũ, & pena interueniſſent: quoniã licet iuramentum operetur, ut quis alteri ſtipulari, & paciſci poſſit, & abſenti poſſit acquiri, iuxta gl. notabilem, in c. quoties cordi oculus, i. q. 7. & p doc. in l. ſtipulatio iſta, §. alteri, & in §. ſi ſtipuler, ff. de uerbo. oblig. Bal. in l. pactum, in q. 9. C. de collatio. Abb. poſt dom. Anto. in prohem. decretalium, cum ſi. tamen hoc debet intelligi, quando ille, pro quo fuit facta ſtipulatio, uoluerit, ratumq; habuerit, arg. d. l. ſi abſentis, ubi Bal. & ceteri cum aliis ſupra adductis.

5 ¶ Secundo adduco doctrinam Bal. in l. ſi. C. ad macedo. poſt Bar. in d. l. ſi uxor, §. ſi quis uxorẽ, ubi mouent quaſtionem noſtram, quando plures inter ſe p ſe, & eorum complicibus fecerunt pacem eum promiſſione de non offendendo ſub pena, & contigit, q̄ aliquis ex cõplicibus fuit offenſus ante, q̄ pacẽ haberet ratam, deinde poſtea ratificauit, nam concludunt, pacem nõ dici ruptam, nec ad penam uiolatã pacis agi poſſe, quoniam cõplices, pro quibus abſentibus etiã fuit contracta pax, non erant in pace actua liter, quamuis eſſent in potentia, l. furti, §. i. ff. de his, qui notan. infam. idem & clarius uoluit Salic. in d. l. ſi.

6 ¶ q̄ pena uiolatã pacis non fuerit cõmiſſa, ſq̄ actus mediũ confeſſionis ante ratihabitionem cõmiſſus repugnat, ut ratihabitione poſſit fieri, & retrorahatur, argum. d. l. bonorum, ff. rem ratam habe. item quia ſtãtus erat mutatus, & non erat in primis terminis, arg. d. §. ſi quis uxorem, ibiq; Bar. item quia omnino ratihabitione requiritur ad hoc, ut ipſi abſentibus potuerit acquiri, & ipſi agere ualuerint, d. l. ſi abſentis, hocq̄ue fatẽtur omnes doctores, qui in hac quaſtione loquuntur, ac etiã ipſemet, Pau. in d. l. bonorum: Et ad hoc, ut ratihabitione poſſit eſſe actũ realis, & actua lis acquisitionis operari, requiritur, q̄ facta fuerit ante, & nõ poſt offenſam, ut dicit Salice. in d. l. ſi. Et hæc eſt opinio magis communis, q̄ Dyn. Bar. Bal. & Salice. in locis ſupra allegatis ſequuntur. Et licet Pal. Caſtren. in d. l. ſi. oppoſitum uideatur tenere, tamen ob

eius ſingularem opinionẽ in ſententia tantum quã eſt communis in conſulendo, & iudicando, nõ eſſet recedendũ, arg. c. ne innitatis, ubi loannes alii de conſtitu. Præterea Paulus preſupponit pro quo abſente pax contracta, & pena ſtipulata pacem, & promiſſiones factas hinc inde in ſtipulatione pacis ratificauerit, licet poſt offenſam ratificauerit, q̄ ex illa ratificatione dicatur ei ius realiſſimũ liter acquiſitum: Sed in caſu noſtro loannes, poſt abſente notarius ſtipulatus, nec tacite, nec expreſſe, nec ante, nec poſt offenſionem contractũ ratificauit, ergo ipſi, uel hæredibus ſuis nõ potuerunt agere ad penã dici acquiſitum, quoniam ſtipulatio tenendo opinionem Pauli fuit neceſſaria ratificatio poſt offenſam. Paulus adhuc uoluit pacẽ, tamen fuiſſe ruptam, quoniam nihil debebat innocente potefſtate ratificandi, per d. l. bonorũ, cit Bald. in d. l. ſi. non debuerunt temere eſſe obſeruari præcipiti feſtina in uadi, quia implicite pacis erat, arg. l. ſi. ff. ſi ex noxa cau. agal. l. 2. ter, ff. ad tertul. Sed ego dico, q̄ tando negotio la ratihabitione noſtra eſſe facta, requiritur, ut accipio, quam primũ ſciam, ratũ habẽ, & tunc efficitur negotiũ meum, alioquin à me ppetuatur, nec poſtea ſi uellẽ ratũ habere, efficitur dum modo nimia feſtina nõ impuratur, batur in l. diſpenſatorem, cum gl. & ibi Pau. d. l. ff. de ſolut. Sed in caſu noſtro Ioannes, qui ratihabitione ſibi poterat acquirere, ab initio, & tunc ſciuit treguã fuiſſe eius nomine factam, ratificauit, ergo &c. Præterea non obſtante ratione Caſt. in d. l. bonorũ, Bal. in d. l. ſi. cõtrariũ dicitur, q̄ pax nõ dicatur rupta, nec poſſit agi ad promiſſam etiã in fortioribus terminis, uel deſuſu, quo ille, p quo abſente pax fuit facta, ratificauit, & Bal. rationem illam Partitione dubitant aſſignat, qua non obſtat cõcõcludit. Decisio itaq; Pauli nõ ſtringit pro contraſtaria contra conſuſionem ſupra tractatã.

¶ Non obſtant in contrarium adducta, & in q̄ per inditia indubitata dicatur probatum, ſi ſiñ filium ſer Valeriani occidiſſe Ioannes dicitur, & in d. l. ſi. cõtrariũ eſt, nam reſponderetur primo, q̄ licet dicitur ruptã, quia Ioannes offenſionis tempore dicitur ruptã, & de comprehenſis a qualiter, & realiter in inditia treguã, ſed ſolum in potentia, ex quo notificauerat, ut dicunt Bal. & Salic. in d. l. ſi. & plenẽ fuiſſe probatũ, ac etiam extare in inditia, q̄ Thomafinus interfeceſſit, ſeu occidiſſe, q̄ Ioannem, primo namq; per quõſdam reſertum fuit, q̄ in tempore, & loco homicidii Thomafinus fuit uiſus cum gladio euaginato in manu, ne dicti Thomafini, in qua plures erãt Thomafinus hoc autem dico non induci inditium indubitatum per quod inferatur, Thomafinum interfeceſſe Ioannem, quoniam ut declarant Pau. de Caſt. in d. l. ſi. C. de proba. inditia indubitata dicitur, quã ita arctant iudicis meatem, q̄ omnino datur, neq; poſſit in contrarium in clinari, ne quis in quadã domo repertus fuerit interfeceſſe aliquis uiderit illũ occidi, ſed bene plures uolunt quẽndã exire de illa domo cũ gladio euaginato ſanguinolento, q̄ erat inimicus interfeceſſe, tunc indicium indubitatum ſufficiens ad cõcludendum, ſed alius eſt caſus noſter, ut de ſe pater, nõ ſuper hoc deponentes nõ debet iudex inſerere Ioannem, neq; illud eſt tale indicium, q̄

ne à sententia tantum
 is in consilio, & in
 c. ne in iudicis, ubi
 Paulus presuppone
 tractata, & pena stipu
 actas hinc inde in
 cer post offensam illam
 icatur ei sui realiter, &
 casu nostro loannes, pro
 pulatus, nec tamen, pro
 fensionem contraria
 hæredibus suis non pos
 quilium, quoniam facti
 auli fuit necessaria, &
 dhæc voluit pacē, &
 nihil debet inno
 ndi, per d. l. bonorū,
 ebuerunt temere et
 adi, quia impliciter
 ex noxa. cau. agal. 2.
 dico, q̄ quando neg
 efficitur, requiritur
 m, ratū habet, & tunc
 n, alioquin à me pecc
 ratū habere, effici
 nantia nō impurat
 m, cum gl. & ibi Pau
 nostro loannes, qui
 gre, ab initio, & in
 s nomine factam, p
 ra non obstante ratio
 l. in d. l. f. cōtrariū
 rpta, nec possit agi
 rbus terminis, iudic
 nte pax fuit facta, s
 al. rationem illam Pau
 ra, qua non oblat
 Pauli nō stringit
 nclusionem supra tra
 rarium adducta, & in
 ta dicatur probatum,
 ni occidisse loannes, &
 idetur primo, q̄ in
 ra dicitur inferri, t
 offensionis tempore
 aliter, & realiter in
 potentia, ex quo no
 al. & Sali. in d. l. f. cō
 spondetur, & negatō
 ac etiam extare in
 interfecerit, seu offē
 m̄q; per quosdam t
 e, & loco homicidii
 n gladio euaginato
 qua plures erāt ho
 nduci inditum in
 thomasinū inter
 t declarant Pau. de
 ditia indubitata
 s mentem, q̄ omni
 ntracium inclinari,
 repertus fuerit inter
 cidi, sed bene plures
 omo cū gladio euag
 inimicus interfecit
 atum sufficiens ad cō
 ter, ut de pater, nō
 s nō debet iudicari
 mafinus omnino
 est tale indicium, p

dicat Bal. in l. iurisrandi in 2. col. C. de testib. q̄ n. h
 le testes singulares æquivalent uni testi tantū, & hoc
 sequitur Ale. in consil. 18. & 20. li. 4. Ex prædictis itaq;
 constar, contra Thomasinū, & ser Valerianū, eiusq;
 fideiussores non esse tale quid plenē, & legitimē pba
 rū, propter quod potuerint cōdemnari ad solvendā
 penam, tanquam tregua fuerit rupta, & quāuis pro
 bationes factæ contra ipsos fuissent sufficētes ad in
 dicia contra Thomasinū iuxta no. per Bar. in l. f. ff.
 de quest. tamen non sunt sufficientes ad faciendam
 plenam, & legitimam probationem ad condemnan
 dum, & p̄sertim fideiussores dicti ser Valeriani, quia
 15 T̄ maior, & clarior probatio requiritur ad condem
 nandum fideiussores, qui promiserunt, & fideiusse
 runt in casu violatæ pacis, & treguæ, quam ad condē
 nandū principales, ut colligitur ex iis, q̄ posuit Bart.
 in l. cum filius, & ibi doct. alii. ff. de verb. obliga. in l.
 eius, qui delatorem, ff. de iure fisci, in q̄ōne sua incip.
 Lucanæ ciuitatis statuto, & in consilio suo incip. sta
 tuto Lucanæ ciuitatis Concludo igitur ex præmissis
 benē, & iustē fuisse appellatum pro parte ser Valeria
 ni & suorum fideiussoꝝ, & malē, & iniustē fuisse
 indicatum ad fauorem Cameræ, & hæredum dicti
 Ioannis. Laus Deo.

- S Y M M A E.
- 1 Agere pro alio quis non potest mandatum ab eo non habens.
  - 2 Fisco absque mandato ad totam penam etiam parti pro parte ap
 plicatam agit, & partem pena exacta tradit parti.
  - 3 Et de qua pena hoc intelligatur.
  - 4 Fisco non acquiritur ius agendi ad penam promissam in instrumē
 to pacis, uel treguæ, nisi pena fuerit per stipulationem promiss
 sa publice persone, aut alij nomine fisci recipienti.
  - 5 Pena in instrumento pacis, uel treguæ promissa ut peti, atq; exi
 gi possit, requiritur plena, & legitima probatio offensæ factæ
 ex eadem, & antiqua causa, & non ex noua.
  - 6 Et maior in casu violatæ pacis, & treguæ probatio requiritur con
 tra fideiussores, quam contra principales.
  - 7 Pauper, & inops nec accusare, nec testificari in cā criminis pot.
  - 8 Testibus sibi inimicis contrariis non est fides adhibenda.
  - 9 Testi inimico non est danda fides.
  - 10 Tregua, sicut pax ex offensâ facta ex noua, & superuenienti cau
 sa non rumpitur.
- Et in dubio ex noua causa facta offensâ præsumentur.
- 11 Testis deponens per uerbum credit non facit fidem.

E P I T O M E.

PACE, seu tregua facta sub pena p̄tīm fisco, & par
 tīm læsæ parti applicada, si unus ex cōprehēsis offen
 dat, si fiscus notic partis læsæ absq; mandato ad penam
 rectē non agit, neq; nomine suo, si publica persona
 promissam penam fisci nomine non acceperit.
 Et nisi plena, ac legitima probatio fuerit facta de
 offensâ, & q̄ offensâ fuerit facta ex priori, & antiqua
 causa, haud ex noua.

CONSILII V C C.

VISO toto processu causæ, de iure concludē
 dum esse arbitror reos cōuentos, eorūq;
 fideiussores fore omnino absolueudos à
 petitis in hoc iudicio per ser Bernardinū
 syndicum cameræ apostolicæ, nam ipse agit p̄ Marti
 num, & Iacobum, eorūq; fideiussores ad penam q̄
 de qua in instrumentis productis, pro parte cameræ
 apostolicæ, & pro parte parti læsæ, hoc est Petro, &
 Syluestro in instrumentis nominatis applicandā pro
 offensâ factâ ipsi Syluestro à quodam Blasio filio di
 cti Martini, & à quibusdam asertis cōsanguineis di
 NN n 3 Gi